

PEST. I. félev.

20. szám.

Május 17. 1866.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, esütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-fölvételért 1 frt, tíz soron fölü, egyszeri közlésért 2 frt, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számítottik.

Haynald Lajos, karthágói érsek.

Valamint az éltető, meleghez szokott gyöngye virágszál még akkor is a jótékony nap felé fordul, midőn ezt sűrű fellegek elrejtik előlünk: úgy irányul a mi figyelmünk is a távolság akadályai daczára, a keresztény világ középpontja Roma, a szentváros felé, hogy szentséges atyánk fiúilag szeretett magas személyét s az anyaszentegyháznak általa védett szent ügyét látván, az ő megtörhetlen kitarthatóságában, az elévülhetlen jogok tiszteletreméltó védelmében s nemes munkásainak önfeláldozásában maradó vigasztalást, éltető erőt és hathatós buzdítást nyerjen. — S ha a vándornak édes örömet okoz az, hogy pályája messzeágazó utain, nagy ügyek szent védelmezésében édes hazájának kitűnő fiaival találkozik, bizonyára kétszeresen örvendetes ránk nézve, hogy szentséges atyánk a szenvedéseiben is dicső IX. Pius magas hivatali környezetében, mi ezen nyájas képen, mely egy nagy léleknek hű alakját tünteti elő, édes hazánk egyik volt nagy főpásztorára ismerünk. — Nem kétlem nyájas olvasó, hogy jól tudod magas nevét, ismered tevékeny életét, magasröptű lánglelkét, nagy tudományát és mély bölcseségét; de ha áldott életének egyes részeivel kívánsz megismerkedni, a magyar Sion érseki szentélye,

mint áldozári zsenge éveinek tanuja, és az erdélyi terjedelmes püspöki megye, mint főpásztori jótékonyaságának élvezője felvilágosítandó téged.

A magyar Sion oronaitól a kies erdélyi bércek végső határáig zengő viszhangból fénykoszorúval ékesítve fog elődbe tűnni: „Haynald Lajos” neve, megmarad emlékedben Szécsen, hol 1816-ban október 3-kán született; Pest, hol ifjú éveit töltvén, kitűnő tehetségeinek előre szép jeleit adta; Bécs, hol mint a hírneves Pázmányintézet tagja az egyetemen hittani tanulmányait hittudori koszorúval végezte; és Esztergom, mely benne 1839 okt. 15-étől fogva egy Krisztus egyházért lelkesülő áldozárt bírt, és 1851-ig jeles hivatalokkal ékesített.

Azonban ezen évtől fogva Erdélynek jutott a szerencse őt eleinte mint boldogemlékü Kovács Miklós erdélyi püspök segédét, 1852 óta pedig 1864-ig utódát főpásztorul birhatni. Ez idő alatt élete közkinése volt meggyéjének. Számtalanszor beutazta terjedelmes megyéjét, atyailag meglátogatta híveit, és elragadó kellemmel oktatta arra, mily édes Jézus járma s mily könnyű az ő terhe; kenetteljes ajkai feltüntették az emberi élet becsét, a természet titokszerű szépségét; kitartó erélye

rendbehozott számos ügyeket, mély tudománya és bölcsesége lefegyverezte és megnyerte személyének, hivatalának tiszteletére kényszerítette az ellenfeleket is, s a hol jelen volt, egyházi vagy világi körökben, magános vagy nyilvános ügyekben, a szó teljes értelmében kitűnt, és megyéjének úgy mint a püspöki székek díszjele volt.

Ilyenmü erélyes tevékenységét a hálás emlékezet tárházából könnyű volna ugyan egyenkint előszámítani; de minthogy ezek részint nyilván ismeretesek, részint a szerénység érzékeny fátyolával fedvék, s tartalmokra nézve e becses lapok keretén kívül terjednek, csak kimeríthetetlen áldozatkészségét és atyai jóságát említem, melyért Erdély örökös hálára köteles. Ugy említem fel ezeket, mint egy nagy katolikus püspök életének becses gyöngyeit, mint a katolikus egyház és nép közös javára tett nemes áldozatokat, úgy mint a kedves Katolikus Néplapba Erdély kies bércei közül szedett ritka aranykalászként beillő valóságokat, hogy lássa Isten népe, mit tehet egy katolikus főpásztor atyai szeretete: s hiszem, hogy valamint a hálás megemlékezés vigasztalni fog sok áhítatos lelket, és kellő fényben tünteti fel a holtaknak nevezett áldott kezeket: úgy a szándék, mely csak a szorosán egyházi és iskolai czélokra tett nagyobb adományokra irányul, s a szerény helyzet, mely a nagyméltóságu jótévő magas körétől távol volt, ki fog menteni engem, ha valami fontos kikerülte figyelmemet.

Ezelőtt csaknem egy évtizeddel jól esett szívemnek a birodalmi fővárosban, meg az egyházellenes lapokban is olvasni azon okadatolt hírt, hogy Haynald rövid idő alatt nemes czélokra száz ezer forintnál sokkal többet áldozott. Ma ez összeg kétekkoránál is nagyobbra lenne teendő, mi hogy inkább kitűnjék, csak a következő adatokat tekintsd át hálás figyelemmel.

Adott: lelkesi hivatal felállítására Holzmengenben, hol több család a kath. hitre visszatért volt, 28,000 forintot.

Lelkesi hivatalok fölségelésére két ezer forintjával Nagysinkre, Szerdahelyre, Kiskapusra, Sárpatakra, Almakerékre, Káálba, Mócsra és Ákosfalvára, összesen 16,000 pfírtot.

Károlyfehérvárott a növelés előmozdítására és a szenvedő emberiség könyveinek letörlésére törekedvén,

az irgalmas-nének vezetése alatt szerzetet, leányiskolát és kórházat alapított, a mi összesen 70,000 frtba került.

A nagyszebeni Orsolya-szüzek vezetése alatti leánynevelde és a zárdai lelkész javadalmazására 14,000 frtot.

A gyergyószentmiklósi és az udvarhelyi leányiskola felállításához 4000 frtot.

A népnevelés ügyében Bolyán, Tordán, Szamosujvárt, Kiskapuson 6500 pfírtot.

A csiksomlyói tanítói képezde és tanoda alapítására 12,000 pfírtot.

A károlyfehérvári papnövelde alapjához 18,000 pfírtot.

A kantai gymnasium feállítására 6000 frtot.

Az elagott papság nyugdíjalapjához 4500 frtot.

A károlyfehérvári székesegyház belsejének kitisztítására 20,000 frtot.

A kolozsvári templom toronyépítéséhez 1000 frtot.

A szamosujvári, csiksomlyói, k.-fehérvári, zabolai és harasztosi templomok javára 3700 frtot.

A szécsényi iskola számára Magyarhonban 2000 pforintot.

Az erdélyi nemzeti muzeum tökéjének gyarapításához 2000 pfírtot stb.

És te kegyes olvasó ezeket látván mondhatnád, hogy kétszáz ezer pengőforintnyi alapítványi összegben már fölül áll e jegyzék összege. De ezen áldozatok aranylánczát sokkal tovább kellene fűznöm, ha a hazafiui vállalatok előmozdítására, intézetek és egyletek felsegítésére és a szegények vigasztalására adott összegeket elő akarnám vagy tudnám számítani.

Azonban emnyi elég arra, hogy az áldozatok nagyságáról meggyőződjünk, és azokat hálásan szemlélvén, az érzelmekről a szívre, az okozatról az okra következtessünk és átlássuk, hogy ezen áldozatok értékénél sokkal nagyobb a nmlgu jótévő életének becsé, melyet most szentséges atyánk IX. Pius pápa környezetében mint szent Cypriánnak a kárhágói érseki széken utóda az egész apanyaszentegyház javára kamatoztat.

És te hív emlékezet! mint az érdemek és áldozatok figyelmes őre, tartsd fön az utódoknak e jótétemények hírét, hirdesd a jók háláját s azon a magas jótévőnek szíveinkben emelt diadalivére aranybetűkkel jegyzett vallomásunkat: „Jótétemények jelölik minden nyomát.“

A pünkösdi rózsa.

Legszebb virág itt a földön,
A pünkösdi piros rózsa;
Szép színét, kedves illatát,
Felül egy virág sem mulja;
Miért is a virágsereg:
Királynéul választá meg.

Volt idő, — az igaz régen,
Hogy illatos rózsa helyett,
Elhagyatva az utfélen,
Fája csupán tövist termett;
Mindenütt irtották, vágták,
Kiveszteni még sem tudták.

Jött idő azonban megint,
Hogy a hajlós tövises fát,
Az emberek újra metszék,
Tövéhez mérve a baltát;
Most nem azért, hogy kiirtsák,
Hanem Jézust koronázzák.

El is készült a korona,
Ráilleszték a szent főre,
Hogy megálljon, ne inogjon,
Durva hóhérek nyomta le;
S legott egy pillanat alatt,
Rajt' piros vérbimbó fakadt.

Mikor aztán eltemették
Jézust az újdön sírboltba,
Lévétett szent fejről,
A tövisből font korona;
De az Istenvérből fakadt
Piros bimbó rajta maradt.

Rajta maradt, növekedett,
Míg végre szépen kinyilott,
Épen akkor, midőn Jézus,
Elküldé a Vigasztalót;
És azóta minden évben,
Pünkösdre kinyilik szépen.

Legszebb virág hát a földön,
A pünkösdi piros rózsza,
Igaz most is van tövise;
De a rózsza mintha rajta
Volna egy drága csepp vér,
Mely omlott lelki üdvünkért.

Foltin J.

A magyar szent korona s a király koronázása.

Az 1865-dik évben dec. 14-én megkezdett s az 1866-ik évben vérmes reményekkel tovább folytatott kiegyenlítés művét — bizunk a jó Istenben — egy nagyszerű tény fogja megkoronázni. Az országnak boldogítását szíven hordó fejedelmet, a magyar nemzet legdrágább kincsével, a szent koronával fogja megkoronázni.

Százszerekek imája epedez ezért, s a jó Isten nem is fog késni e hő imát, mielőbb meghallgatni.

Midőn ezen oly nagyszerű nemzeti ténykedés üdvözözhöz hajnala már-már pirkadni kezd, hiszem nem lesz érdektelen röviden, e kedves lapok teriméjéhez mérten — a koronázás szertartásait s ünnepélyességét leírni.

A sz. korona. A magyar nemzetnek e legdrágább kincse oly régi, mint maga a nemzet, számítva tudniillik ezt azon pillanattól, midőn az a nagy és művelt Európába, a kiválólag művelt nemzetek hazájába mint önálló nemzet bekebelezetett. Ez pedig sz. István király országglásától számítatik. Sz. István királyunk neve és emléke ezerszeresen áldott közöttünk, mert ő adott nekünk nemcsak alkotmányt — már-már egy ezredév viharait kiállott alkotmányt — nemcsak valást, polgárisodást, műveltséget és nagyságot, dicsőséget és jólétet: de ő szerzett nekünk koronát is, melyben és mely által nemzeti létünket, önállásunkat s jövőnket Europa népei között biztosította. A kereszténységen kívül csupán és egyedül — mondja egy történetíró, e koronának köszöni a magyar birodalom állandó s europailag elismert államalakulhatását. Sőt nem tagadhatni azt sem, hogy a fejedelmeknek sz. István apostoli koronája elnyerése és viseléséhez kötött törvényessége mentette meg a hazát a fejtelenség veszélyeitől s a folytonos benső surlódásoktól.

E szent korona története a mily érdekes, oly változatos. Sok viszontagságon vergődött már át, sok zugó vihart állott már ki, orkezekben, a föld gyomrában, külföldön idegen fejedelmek kezében fordult már meg. A viszontagságok erőszaka megviselte fényét, de nem dicsőségét; megőrizte azt számunkra. Az, ki egykor földi helytartója által küldötte volt. Kétszeresen, sokszorosán becses tehát nekünk e nemzeti sz. ereklye, mert

Annyi veszély s oly sok vizály után
Görbülve bár, de törve nem
Van kereszt a koronán!

Rövid története szent koronánknak annyiban foglалható össze, hogy I. szent István királyunk, midőn népét berendezte, polgárosította s a ker. vallás behozatala által a társadalmi élet boldogságába bevezette s helyet foglalt a művelt Europa fejedelmei között: isteni sugalmazás után indulva, nem mint más fejedelmek, a hatalmas keleti vagy nyugati császártól kérte a királyi czímet és koronát, hanem a pápától, II. Sylvestertől s ez által — mint jól jegyzi meg egy kitünő hazafi, „Istennek, a királyok királyának zsoldjába lépett, de koronája függetlenségét földi hatalmaktól megőrizte.“ A pápa, (II. Sylvester) álomban is megintetve, koronát és apostoli keresztet küldött neki s ezzel királyi méltóságát és jogait tényleg elismerte. S ezen szent koronával lőnek aztán fejedelmünk mindvégig, a mai napig is megkoronázva.

A mostani sz. korona két koronából van ugyszólván összeillesztve. Az egyik a felső vagy belső ugyanaz, melyet sz. István II. Sylvester pápától kapott s latin koronának is nevezetik a rajta levő latin képek deák fölírásaitól nevezve így. E része a koronának áll félgömb aransapkából s ez a tulajdonképeni korona; felső részét két egymást keresztülvágó iv vagy abroncs képezi; ennek tetején van aranykereszt. Az alsó rész pedig áll egy drágakövekkel kirakott aranykarimából, melyet a felső részszel a tulajdonképeni koronával egy gyöngyökkel kirakott aranszalag köt össze. A korona pártázatából loborszerű ormok emelkednek, melyek gyöngyökkel szegélyezve vannak. A hátsó oldal már sokkal egyszerűbb, de az is gazdagon van kirakva gyöngyökkel. S ezen alsó rész nevezetik görög koronának, a rajt levő görög szentek görög fölírásaitól nevezetve így. Egörög koronát Dukas Mihály görög császártól Geiza fejedelmünk kapta ajándékban.

Főszékesnek tartjuk megjegyezni, hogy nemzeti létünk e megbecsülhetlen záloga és kincse nagy művészi becs- és fényvel nem bir ugyan, de 800 éves léte és használata megszentelte azt nekünk.

A sz. korona hiteles és műértő megvizsgáltatás után 9 márkát és 6 latot nyom; van rajta a drágakövekből: 50 safir, 50 rubin, 338 valódi gyöngy s kilenz apró aranylánczocska.

A koronához tartoznak még a következő ereklyék:
1. A királyi páleza (buzogány.) Tiszta arany-

ból. Melyik király korából maradt fön, nem tudatik; koronázáskor a királyok kezeikben tartják.

2. Az arany alma. Aranylemezéből, tetején ket-tős kereszttel. Szintén koronázáskor használtatik.

3. Szent István kardja. Történészek állítása szerint ez azon kard, melyet sz. István király a pártos és lázongó Kupa vezér elleni csatában használt. E karddal szoktak körülöveztetni a koronázandó fejedelmek.

4. Szent István palástja. Igazi régi palást; alakja is régi, egész testen aláfüggő misemondó ruháé. Megbecsülhetlen régi kézimunka, telve arannyal him-zett képekkel és fölírásokkal. Sz. István neje a bajor Gizella készítette s ajándékozta azt a székesfehérvári Mária-templomnak. Történészek állítása szerint e pa-lástot sz. István sohasem viselte, csak később mint sz. Istvánra és nejére emlékeztető becses ereklye lön az ország többi jelvényeihez esatolva s koronázási köpe-nyül elfogadva. Az egész palást zöldes atlaszelyemből van készítve. Szélessége kifeszítve 14 láb, hossza 4 láb. Sulya 8¹/₂ font.

5. Szent István apostoli keresztje. II. Sylvester pápa a koronával együtt keresztet is küldött ugyan sz. Istvánnak mint az apostolság jelvényét, s megengedte, hogy ő és utódai mint apostoli királyok maguk előtt keresztet vitethetnek apostoli czimök kife-jezésül. E kereszt azonban, valamint sz. István zász-laja is elveszett. Azon kereszt, mely most vitetik — mindig a legifjabb püspök által lóháton — apostoli ki-rályaink előtt, Mátyás király korából való s itt Eszter-gamban a káptalani gazdag kinstárban őriztetik.

A főnnevezett kinstárban őriztetik továbbá azon kereszt is, melyre királyaink a koronázás alkalmával esküsznek. Részben sz. István korából való e kereszt is. Igen szép munka. — Továbbá azon kisebb kereszt is, melyet Magyarország primása a koronázási mise alatt használni szokott (pacificale.) Szelepcsényi idejéből való s szelepcsényi-keresztnek is nevezetik. Gyö-nyörű izléses olasz munka.

A mondottakat előre bocsítva most már a király-koronázás nagyszerű szertartásairól és ünnepélyessé-géről szólhatunk.

Ezen a magyar nemzet életében oly nagyszerű ünnepélyességnek részletei részint a római Pontificale-ből, részint legrégebb magyar szokások gyűjteményé-ből vannak véve.

A koronázás előzményei ezekben összpön-tosulnak: Midőn a koronázás ideje akár országgyülé-sileg, akár másként tudva van, fényes nemzeti küldött-ség — jobbára főranguakból — (számra 50) küldetik a koronázandó fejedelem meghívására, s ugyancsak ilyen fényes küldöttség üdvözli a már érkező fejedelmet az ország határain. Mielőtt a koronázandó király fényes kíséretével a koronázás városába megérkeznek, három helyen üdvözöltetik. Először mint említve volt, az or-szág határán. Másodsor üdvözöltetik az illető városnak, hol a koronázás történik, mezéjén, zöld, fényesen diszi-tett sátor alatt; harmadsor üdvözöltetik az illető város kapuja előtt a városi hatóság által, mely egyszersmind a város kulcsait vánkoston itt átnyújtja a fejedelemnek.

Másnap a fejedelem személyesen megnyitja a már

előbb összehívott koronázási országgyűlést, melyben királyi előterjesztéseket tesz s bemutatja az ugynevezett koronázási hitlevelet, azon fontos királyi ok-mányt, melyben az apostoli m. király az ország alkot-mányát mindenben megtartani, a nemzet kiváltságait, jogait, szabadságát, az ország határait stb. sértetlenül megőrizni igéri és magát kötelezi; szóval biztosítékot ad magáról, hogy a magyar nép őt egész bizalommal megkoronázhatja. Ily biztosítékot fejedelmek a koro-názás előtt mindig nyújtottak a nemzetnek, s viszont ezek bizalmasan koronázták meg ily biztosíték után fejedelmeket.

A koronázás előtt három nappal megindulnak a koronáért, ha tudnillik ez más városban van s a koro-názás is másutt történik. A koronát utközben a helység-gek legnagyobb pompa- és fényvel, harangok zugása között fogadják. Éjjel a templomba tétetik le a korona s itt azon tiszteletben részesítetik, melyben más szent ereklyék, u. m. tömjénfüst-, égőgyertya-, harangzúgás-és mozsárkisütéssel. — A korona azért hozatik előbb az illető városba, hogy az — mivel jóformán nagy és bő — a koronázandó fejedelem fejéhez alkalmaztassék.

A koronázást megelőző napon a magyar nádor nagy fényvel átviszi a szent koronát azon templom sekrestyéjébe, hol a koronázás fog történni, s ott fényes katonái őrizet alá helyezi.

Midőn a koronázás napja fölvirrad, az egész ország-ban hirdtetik a nap nagy jelentősége. Azon város fénye pedig, hol a koronázás történik, valami leirhat-lan. (Majd ha láttuk írunk róla.) A jelenlevő ország-gyűlés, a mágnások és nemesek összegyűlnek a nádor-nál s innét a hercegek, grófok, bárók és a fényes fő-urak fele lóháton a fejedelem palotájába megy, másik fele pedig a királyi személynök vezetése alatt a koro-názási templomba.

Kitűzött órában megindul a fejedelem a zászlós urak s az említett számos mágnások fényes kíséretében lóháton a koronázási templomba (az egész környezet ló-háton — nem kocsikon — megy) s itt az ország pri-mása, a főpapok és a főurak másik része által fogadta-tik. Az ország primása rövid beszéddel üdvözli a fej-edelmet s bevezeti a templomba; s a koronázási szertar-tások azonnal elkezdődnek.

A fejedelem először is a ker. kath. hitvallást teszi le a tridentí zsinat szövege szerint, s azután esküszik, hogy a ker. kath. vallást, az egyházat sértetlenül fogja megvédeni. Ezután a minden szentek letenyéje imád-koztatik el, s végeztével az ország primása szentelt olajjal keni meg a fejedelem jobb vállát, mellét és nyak-szírtjét. Azután szent István palástját adják reá és fej-edelmi trónjára vezetik.

Ezután a koronázási ünnepélyes nagy-mise tartat-ik az ország primása által főpapok és magas méltósá-gok segédlete mellett. A szent mise rendesen megy a szent leczke olvasásáig, midőn is az ország primásának kezéből átveszi a fejedelem szent István kardját s azzal trónjáról a levegőben három kereszt alaku vágást tesz. E három kardvágásnak értelme az: hogy ő, mint király, kötelességének fogja ismerni kard-dal is, ha kell, megvédeni a ker. vallást, az egyházat s a hazát. E magasztos tény után az

ország primása felkötí a fejedelem oldalára szent István kardját e szavakkal: „Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime! et scito sanctos non gladio sed fide vicisse”; (övezd föl magad kardoddal leghatalmasabb! studd meg, hogy a szentek nem karddal, hanem hittel győztek). E jelenet a koronázás egyik legszebb, leglélekemelőbb jelenete.

Midőn eme előszertartások megtörténtek, a kalocsai érsek lép elő, s az ország primását az egyház nevében ünnepélyesen fölkéri, hogy a jelenlevő fejedelemet királylyá koronázza. Erre a fejedelem az oltár elé vezetetik s ott az ország primása és a nádor által megkoronáztatik szent István apostoli király koronájával, azután a primás jobb kezébe adja az arany buzogányt, baljába az arany almát s a királyi jelvényekkel így fölkített, már megkoronázott királyt ugyanő a fejedelmi trónra vezeti s ott e két magyar szóval üdvözi: „Éljen a király!” mely magasztos szavakat a primás ajkairól átveszi a főurak környezete, megtölti az egész templomot, innét mintha egy torokból hangzanék, áthúzódik a templom körül álló néptömeg ajkaira, innét az egész városba, a városból az országba, s egy nagy, egy magasztos, egy lelkesült őszinte üdvözet rázza meg Magyarország egét, melynek viszhangja sokáig utánhangzik még s rebegi az „Éljen a királyt”-t.

A nép, a nemzet e lelkesült, szünni nem akaró éljenzése közepett az ország primása ünnepélyes „Te Deum”-ot énekel.

A mise ezek után tovább folytatattatik s „Offertorium” vagy „Fölajánlaskor” a király a miséző primásnak szeretet-áldozatot ad, s ismét helyére térdelve a szent misét további folytatásában hallgatja áldozásig (Communio-ig), midőn is közvetlenül a miséző primástól kapja a békecsókot s azután ugyancsak az ő kezéből a szent áldozatot. A király áldozása után ismét helyére megy s a mise végére jár.

Szent mise után ünnepélyes körmenet vezetetik a legközelebbi templomba. E körmenetet a király királyi jelvényeivel ékített a főpapok és főurak kíséretében gyalog teszi meg, mialatt a város összes harangjai meghuzatnak, az ágyuk szakadatlanul ropognak s égrengető zeneszózat és „éljen” kiáltások teszik elragadóvá a jelenetet. Az utca talaja, melyen keresztül vonulnak, kideszkáztatik s nemzeti színű posztóval az egész beszőnyegeztetik. A legközelebbi templomba érve, itt már a koronázott király kezd működni s arany sarkantyus lovagokká üti föl a már előbb e nagy méltóságra kinevezetteket.

E templomból kijövet a király, fényes kísérete, az ország primása a többi főpapok- és püspökökkel együtt a főurak és mágnások mindnyájan lóra ülnek s ily nagyszerű menetben jönnek mindnyájan a legközelebbi földszített tágas térre, hol egy magas állványra megy föl a király s vele a primás. Ezen állványon az összes nemzet jelenlétében királyi ünnepélyes esküt (esküszik pedig: hogy a királyi hitlevelet megtartani, az ország törvényeit, szabadságait megőrizni fogja stb.) tesz a király ily formán: A király magas, mindenki által látható állványon szabadon állva, fején sz. István koronájával, mindkét kezét a magasba emeli föl, az

egyikben az eskükeresztet tartja, a másikkal esküszik, után mondva mindazt, a mit az előtte álló primás olvas s mond. Ehhez hasonlítható megragadó s végzetlenülül lelkesítő jelenet még csak egy van az egész koronázási ünnepély alatt, az tudnillik, mely most következik.

A városon kívül, vagy a városnak egyik tágasabb nyílt terén ez alkalomra egy dombot emelnek, melynek neve királydomb. Midőn a király nyilvános esküjét a nép és nemzet előtt letette, az egész menet, a mint van, kilovagol a királydombhoz. Midőn ennek közelébe érnek, az összes kíséret megállapodik a domb alatt és körül, csupán a király s az ország-primása gyorsított léptekkel fölvágtatnak, egy kis távolban ez is elmarad, s ekkor a koronás lovag fölvágtat a királydomb diszes tetejére; délczeg paripáján ülve széttekint a roppant néptömegben, mely egy országot képviselve reménytel szeméit reá függeszti, népe szemeiből olvassa ki, miért jött e dombra s mi teendője itt... a paripa büszkén ágaskodik koronás terhe alatt... a lelkesült király 800 éves kardjához nyul, kirántja azt, önérteteljesen emeli föl koronás fejét, s aztán kardjával négy vágást tesz, a négy világrész felé villogtatva élet. Jelentősége ennek az, hogy kész a hazát, az országot, melynek királyává csak imént koronáztatott — megvédeni bármily ellenség ellen. A világ bármely részéről történjék a támadás, úgy fog villogni kardja a haza megvédelmezésében, mint most.

E lélekemelő jelenet után a király levágtat a dombról s fényes kíséretével a főurak, nemesek s népei lelkesült örömuylatkozatai közben — mint jött, oly rendben visszasiet palotájába, hol ezután fényes királyi áldomás tartatik, a nép pedig künn a szabadban megvendégeltetik.

A koronázás utáni királyi lakomán csak kevesen vesznek részt. A király koronával fején ül az asztalhoz; mellette ülnek jobbról Magyarország primása, balról a pápai nunczius, azután a nádor, és a kalocsai érsek; a külföldi udvarok jelenlevő képviselői és a királyi főhivatalnokok u. m. a főtárnokmester, a főpohárnokmester, főajtónálló, főlovászmester, főasztalnok, főudvarnok és a főkamarásmesterek.

Az ebéd tartama alatt a királynak hoznak azon sült ökrökből, mely a néplakomában süttetett s a király megízleli ezt is.

Főlemlítendő még, hogy a királynak koronázás alkalmával a nemzet ajándékot szokott adni, mely ajándékot az országgyűlés határozza meg. Legutóbb V. Ferdinánd apostoli király ő felsége 50.000 darab aranyat kapott.

Engedje a kegyes Isten, hogy hazánkra a koronázás szép napja minél hamarabb felvirradjon, hogy lelkesülve láthassuk szent koronánkat azon fejedelem fénykörözött homlokán, ki népei és a magyar haza boldogításának szentelve életét azon dicső utra lépett, mely neki a nagy elődök üdvöldéjét, magyar népeinek pedig a jólét és boldogság csarnokát fogja megnyitni.

Klimstein József.

A szent Szűz tisztelete.

(Vége.)

Mária neve napja, mindig Kisasszony után való vasárnap tartatik. Habár a tisztelet és mély hódolat a szent Szűz iránt közös volt is az egyházban, habár tiszteletére mindenütt emeltettek templomok és oltárok, szent nevének ünnepe nem igen régi. Első volt Spanyolországban Cuencha nevű város, hol azt a hívek 1513-ban az apostoli szék engedelmével kezdték megülni, hol ezen ünnep rövid ideig tartott megszüntetés után közönségesse vált, onnan pedig a szerzetes-rendek buzgalma által más országokba is elterjedt; kezdetben a Kisasszony utáni 16-dik napon tartatott meg, vagyis szept. 22 kén, azért mert a zsidók a születés után 15-ik napon szoktak leány gyermekeiknek nevet adni; míg végre XI. Inceze pápa, azon fényes győzelem emlékezetére, melyet I. Leopold császár 1683-iki szept. 12. lothringi Károly herceg vezérlete alatt, s Szobieszky János, lengyel király segítségével a Bécsot ostromló törökök ellen nyert, s melyet pár év múlva Buda várának szerencsés visszavétele, s hazánkban a törökök sanyara s majdnem két száz évig tartott uralma alóli felszabadítása követett, 1653-ki november 20-ról kelt apostoli rendelete által az egész egyházra kiterjesztett; arra a kisasszony octavájába eső vasárnapot jelölvéni ki. — Kettős hálaival üljük tehát a napot; ő legyen mindenkinek, de kivált azoknak, ki a legszentebb Szűz nevét viselik, szent erényei állandó gyakorlatuk tárgyai; legyen Mária szent neve mindnyájunk legszívesebb tiszteletének tárgya, legyen szomorúságban vigaszunk, szükségben tamásunk, minden kísértet ellen oltalmunk, legyen halálunk órájában bátorításunk, reményünk és végső sohajunk!

Boldogasszony eljegyzése. — Jan. 28. — Azon nap emlékére, midőn az isten-anya méltóságra megválasztott Szűz, szent Józsefnek eljegyeztetett. Ez alkalommal történt, mint egy régi szent legenda után egykori öreg plébánosom elmondá, hogy többen lévén, kik a bájos szentéletű Szűz kezére vágyakoztak, azon isteni kijelentést vevé, hogy annak adja kezét, kinek botja ketté töretné, az viruló liliomot tartalmazand; úgy lön, a szent Szűz, midőn kérői megjelentek, elmondá szándokát, a vágyakozók tördelék botjaikat, de csak József hozá a szelid ártatlan liliomot, s ő lett férje a szent Szűznek, azért kezében a képeken a liliomvirág.

Vannak még egyéb Mária-ünnepek is, melyek nem vonatkoznak ugyan egyenesen a szent Szűz életére, sem abból nem erednek, de melyek tiszteletben tartandók általunk, mert erényeinek, s éretünkön közbenjárásának hangosan szóló tanui. Megemlítjük röviden a jelesbeket:

Kármélhegyi Boldogasszony (Július 16.) Több város és vidék osztozik azon, miként a szent Szűz tiszteletére az első kápolnát, vagy imaházat ő emelte; de általánosan elismeretik, hogy az első épület, mely Mária védelmébe ajánlatott, nem messze Názarethből Kármélhegyén építettett. — Lakói ez épületnek, karmeliták neve alatt egyesültek, s a legszigorubb szerzetesi rendszabályok alatt éltek. A szaracenusoktól üldözötve Európába menekültek. — A harmadik században elüljárók egyike a rend pártfogásáért esedezve a szent Szűzhöz folyamodott, könyörgött a rendért, melyet az armány, alapítási bölcsőjéből kiűzött. Imája meghallgattatott, s mint a szent legenda mondja, 1251-ben július 16-án a szent Szűz egy ruhát küldött neki, hogy azt vállain hordja, köpeny alakban, mint azt más szerzetesek is hordani szokták. Ez időtől a Kármélhegyről nevezett testvérület, még vállruha-rendnek is nevezé magát, s

nyakukban két darab ruhácskát hordtak, melyre a bold. Szűz képe volt lenyomva. — Azóta a pápák e testvérületnek, mely csak Frankonban 60 házat számlál, számos búcsui engedélyeket adtak. Szent Teréz 1536. nov. 2-kán 21 éves korában vette fel e rend ruháját. Franciaország királyai tagjai lőnek a vállruha-rendnek; s köztök XV. Lajos súlyos betegségében tette le a rend fogadalmát, s azonnal jobban lett, a mint a ruhát érinté. Nem célnék itt leírni az eseményeket, hiszen a Kármélhegy eseményei-s annak alapítványairól a legszelidebb s gyöngédebb költészet hangján egész könyveket lehetne írni; csakis az ünnep eredetét akartuk figyelmeztetni e lap olvasóit. Hazánkban a karmelita rendnek csak Győrött van egy háza, melynek fényesen kiújított, nagyszerűleg látogatott templomában Mária alázatos szolgálói ernyedetlenül zengik védasszonyuk dicséretét.

Hétfájdalmu Boldogasszony. (Szept. 3-ik vasárnapján). Mária hét fájdalma: a) Simeon jövendölése a templomban, b) az Egyiptomba futás, c) a tizenkét éves Jézus elmaradása Jeruzsálemben, d) midőn szent fiát terhes keresztet vinni, e) midőn őt megfeszítették, meghalni, s oldalát lándzsával átöfvetni látta; f) midőn a keresztről levétegett, végre g) midőn sz. fia sirját meglátogató. — És e hétszeres fájdalom folytán nevezetik ez ünnep, hétfájdalmu bold. Szűz napjának. — Ez ünnep, a leirhatlan, de nagylelkűleg viselt fájdalmak emlékére a tizenötödik század elején kezdődött, a kölni megyében, főleg az akkor rajongó helybesek másképp husszíták miatt, kik a kath. egyház elleni dühökben az Üdvözítő s Szűz anyja fájdalmait ábrázoló képek ellen dühöngtek. A szervi ták vagyis a Mária szolgálói neve alatt ismert szerzetesek által az ünnep mindinkább közönséges lett, míg végre XII. Benedek pápa azt a mult század kezdetén az egész egyházra kiterjesztette. — A tizenharmadik században élt III. Inceze pápa, vagy mások által Jacopone jámbor minorita szerzetesnek tulajdonított gyönyörű „Stabat mater“ magyarul „Álla a keserves anyja“ kezdetű ének is ez alkalomra készült, s az e napra rendelt szent misébe is fölvétegett. VII dik Pius pápa visszatérvén franciaországi fogságából, hol a szűz Anya kínos fájdalmait felett oly sokat elmélkedett, e század elején, rendeletet boesátott ki, melyben meghagyja, hogy ez ünnep mindig szeptember hó harmadik vasárnapján ülessék meg, nehogy az a keresztjáró napokkal ismét föleseréltelessék. A hét fájdalomról nevezett testvérület, XIII. Lajos neje, osztrák Anna által alapítottatott, s az egyház főpásztorától annak felavatását is 1657-ki marezius 24-én megnyerte. Mária hét fájdalma ébreszté fel bizonyosan valósi Johanna lelkeben Mária hét örömeit, melyek emlékére a buzgó nő francia rendet alapított. — A szentírás azt mondja: „Fiam, a te anyád nyögéseit el ne felejtöd“ (Ecl. I. 23.). Mária a mi anyánk, fájdalmi emlékenél jusson eszünkbe Jézus szent fiának szenvedése, elmélkedjünk bűneink felett, melyek e szenvedést okozták s kerüljük azokat.

Olvasós Boldogasszony. (Oktober 1-ső vasárnap.) V. Pius pápa háladatosságból akarta, hogy ausztriai Jánosnak 1571. okt. 1-ső vasárnapján a törökökön nyert győzelme a nagy esemény emlékére Romában, Győzelmes Boldogasszony nevezete alatt ünnepeltessék meg. Utóda megtartá az ünnepet olvasós Boldogasszony nevezete alatt s azért jónak látom a lehető rövidséggel itt némelyeket a szent olvasóról elmondani. — Egy kedves középkori legendában olvassuk, hogy azon jámbor keresztényeknél, kik kellő áhitattal az anyagi üdvözetet és a Miatyánkot felváltva imádkozták, mindig egy angyal van, ki

minden üdvözlét egy szelid rózsát, s a Miatyánkért egy tiszta liliumot nyujt, melyet arany zsinórra fűzve, mint kész koszorút az ájtatoskodó fejére tesz. — E legenda egy ifju ferenczi szerzetestől származik, kinek kedvenc szokása volt, a szent Szűz képét naponkint friss virágokkal ékesíteni. Egykor megjelent neki a sz. Szűz, s figyelmezteté, hogy a virágkorona helyét, szellemi koronával pótolja. — Némely chronisták azonban az olvasó eredetét kevesebb költőiséggel írják le s azt állítják, hogy Péter remete, ki 1094-ben a kereszties hadak egyik vezetője volt, a keresztieseknél, kiknek nagy része olvasni nem tudott a törököknél használt szokást hozta létre, midőn ujjaiakon hatvan golyót, melyek mindenike egy imát jelentett, pörgettetett le. A voltaképeni olvasó imádsági mód szent Domonkosnak tulajdonítottatik, ki a 13-ik században élt, s ő, valamint fiai és a szerzetesek is, az olvasó-imádság terjesztésében kitünő sikerrel működtek. Castiliai Bianka minden nap elimádkozá a szent olvasót, miután hitte, hogy fiát XI. Lajost 1215-ben sz. Domonkos buzgó tisztelete, s közbenjárása által nyerte. Midőn XI. Lajos Plessis vár falain mutatkozott, több szent olvasó volt nyakába akasztva. Montmorency Annának szokása volt vitézei előtt mondani el naponkint Miatyánkját, IV. Henrik minden szombatn este szent olvasót, vasárnaponkint Miatyánkjait imádkozá. — XIV. Lajos, mint édes anyja osztrák Mária neki ajánlá, nagy buzgalommal imádkozá Miatyánkjait. — Őseinkről írva van: hogy midőn esatákba mentek, kardjok markolatán ott volt a szent olvasó. Manap a szent Olvasó-Boldogasszony tiszteletére az ugynevezett Olvasó-Társulatok vannak a hívők között, melyet XVI. Gergely pápa alapított, s ő valamint utóda IX. Pius számos bucsukkal látott el. Czélja imádkozni mind magunk, mind a bűnös világ megtéréseért. Az egész egyházra XI. Kelemen által 1716-i okt. 3-án a VI. Károly császár által nyert diadal emlékére, mely Temesvárnál 1715-ki aug. 5-én, vagyis havi Boldogasszony napján vivatott, terjesztetett ki. Ez ünnep nem azért nevezetik olvasós Boldogasszonynak, mintha ez az olvasó tiszteletére volna szentelve, hanem mivel arra az olvasó-imádság nyujtott alkalmat, annak tulajdonképeni czélja XI. Kelemen szerint az lévén, hogy a hivek szivei a szent Szűz tiszteletére gerjesztessenek, s az általa nyert jótétemények emléke mindenkor fentartassék.

Szűz Mária legszentebb szeplőtelen szive (Hetvened előtti vasárnap), 1836. decz. 3-án Derguekes Detrik francia áldozárnak, ki a győzelmi Boldogasszony-templom hit-szónoka volt, azon gondolatot sugallá, hogy e templomot a legszentebb szeplőtelen Mária szive tiszteletére avassa fel, hogy a bűnösök megtérése eszközöltessék. A jámbor áldozár hallgatva az intő szóra, egyesülésre hívta fel a hiveket, kik egyesülvén nem sokára a főnkített czélra, társulattá alakultak s az 1838. ápril 24-kén Romában kelt apostoli irattal megerősítettett. Ez kezdete az előbbi fejezetben említett szent olvasó társulatnak. S napjainkban mindenfelé el van terjedve annyira, hogy a buzgólkodók száma meghaladja a tizenhat milliót, s több mint 12 ezer megyében, parochián, s azzal egyesült társulatokban létezik. És hogy mind e társulat, mind a szent Anya iránti hódoló gyermeki tiszteletét kimutassa, a szent atya a szobornak felékesítésére két arany koronát küldött, melyeket gyémántok s drága kövek ékesítenek, s melyek 65,000 frank értékűek.

Mária-angyalok ünnep. (Aug. 2.) 352 évet irt a kereszténység, midőn a szent legenda szerint, Palesztinából négy szent életű remete jött Olaszhonba, s ott Liborius pápa engedelmével nem messze Assisi várostól egy kápolnát épített, s azt Josaphati Szűz Mária kápolnájának nevezék. A hatodik században szent Benedek, a kolostori élet ez alapítója e kápolna mellé egy rendházat épített. A 13-ik században egy juhász beszéle el assisi sz. Ferencnek, hogy e kápolnában gyakorta hallá az angyalok bájos, elragadó énekét, mit meghallván a szent, azonnal kolostort épített a helyen, s azt szerzetestársulata főhelyéül rendelé. Itt tartatott az egyetemes káptalan, mely alkalommal öt ezer hívő jelent meg. E szent hely az angyalokról czimeztetett, s a szent alapító, miután az őszinte megtérés, s bámulatos jámborság oly magasztos példáit hagyá a világnak, szintén ott is halt meg 1225-ben élte 45-ik évében.

Havi Boldog asszony. (Aug. 5.) Liberius pápasága alatt 367-ben élt egy János nevű gazdag római polgár, ki elhatározá lelkében, hogy vagyont a szent Szűz tiszteletére ajánlandja fel, s azon imádkozék, hogy a szent Szűz csoda által is adja tudtára, mi leend előtte kedves és tetszetős. Az angyalok királynéja, ki tiszteletje kérelmét meghallgatta, álmban tudatá vele, hogy legkedvesebben veendő, ha egy templomot építend azon helyen, mely más nap reggel hóval borítva leend. És valóban, habár augusztus hó ötödike volt is, Esquilin nevű hegy, egyike Róma hét halmainak, vastag hóleppel borították; — János hálát adva lelkében a kijelentésért, azonnal a helyen pompás templomot épített, melynek alapkövét Liberius pápa, a papság és nép jelenlétében tette le. — Ez épület elébb a pápa nevét viselé, később azonban, a jászolból czimzett szűz Máriának nevezetett, minthogy a jászolból, melyben az üdvözítő áldás születése után az első álmat alavá néhány darab ide hozatott. Mintán azonban III. Sixtus pápa ez egyházat kiujtattá, és egészen helyrehozá, azt Santa Mária Maggiorenak nevezé, mely nevezetét manap is megtartá. E templom egyike azon három patriarchalis templomoknak, melyekben a pápa bizonyos napokon maga szokta a szent miseáldozatot bemutatni. A másik kettő a vaticani szent Péter és laterani szent János. A hagyomány szerint a szent Lukács evangelista által festett Mária-kép is, e templom tulajdona lett. Biztosan állítják, hogy midőn a dögmirigy alkalmával Gergely pápa e képet a város utcain körülhordozá, a dögmirigy azonnal megszűnt. E templom keletkezése képezi tárgyát e szent ünnepnek, melynek az egyetemes egyházbani tartását V. Pius pápa rendelé meg, s mely nálunk havi Boldogasszonynak nevezetik.

Ez a szent Szűz tiszteletének eredete, ezek ünnepei. — Alig hiszem, hogy volna köztetek kedvesim, ki nem mondhatja el magáról sz. Agostonnal: „Szűz Anya Mária! alig lehetett még hallani, hogy valaki gyámolatlanul magára hagyatott volna, ki oltalmadat kérte, és pártfogásért hozzád folyamodott,“ — elmondhatjuk azt kitünőleg mi magyarok, — s épen azért, midőn ez egyszerű leírást bevégzem mit tehetnék üdvösebbet, mint kérni titeket, hogy szeressétek, tiszteljétek Máriát; — s egy hanggal, egy lélekkel közepette a kor vallástalanságának kiáltásokat: Dicsértessék a Jézus Krisztus, és az ő szent Anyja Mária!

Támár Imre.

Miujság?

(A Szent-László-Társulat választmányi ülés e.) A Sz.-László-Társulat május 10. tartott vál. ülést, melyben először elnökölt méltóságos Peitler József Antal váci püspök. Felolvasatott ftdő Lonovics József érsek ő exejának a

mélt. elnökhöz irt levele. „Fogadja Méltóságod — ezt írja többi közt érsek ő exeja — s jelentse, kérem, a társulat igazgató-választmányának is különös s azon őszinte kíváncsággal páros köszönetemet, miszerint nagy Istenünk Méltóságodnak s az

összes jámbor tagoknak a társulat üdvös céljainak elérésére szánt buzgó törekvéseit szent kegyelmével termékenyítse, filléreiket pedig és áhítatos imáikat, melyekkel a társulatot támogatják, itt is s egykor ott fenn is áldásinak bőségével jutalmazza."

Az éljenzéssel és a m. elnök életteljesével fogadott levél s az adományokért beérkezett köszönő iratok felolvasása után a kérvényeknek hosszú sora került tárgyalás alá.

Ez alkalomból Indiából és ázsiai Örményországból is érkeztek folyamodványok. Erdekes lesz az indiai folyamodványból némit kivonnunk. „Kétségkívül tudni ohajtják Önök kik vagyunk. Az angol Indiák legdélibb részén van a mi nagy misszió. Neve „a madurái missió.“ A Cavéry-folyamtól éjszakra egész a Comorin fölig terjed délen; nyugaton a Gatti-hegylánczától az Indiai-tengerig keleten. Katholikussaink száma meghaladja a 150,000-et, kik általában jók és buzgók. De Isten műve itt sok akadályval találkozik.

A pogányok szíre meglehetősen békében hagynak bennünket; de számtalanok a kisebb üldözések. A kormány pártfogása alatt álló protestantismus fölhasznál minden, jó és rossz eszközöket, fortélyokat nemannyira arra, hogy a bálványimádókat megtérítse, mint inkább arra, hogy a katolikusokat hitüktől eltérítse. Az iszlám nagy számmal összevásárolja, elrabolja az árvákat, hogy Mohamed vallásában nevelje őket. A görög-orosz szakadarság is ellenünk működik. Huszonnégy év alatt hitküldő-társaink közül 46-an lettek az éghajlat, nélkülözések és az emberi erőt fölmúló munka áldozataivá.

Öt-hat év óta minden évben kénytelenek vagyunk adósságokat csinálni. Sok pogány tér meg, de még sokkal s többen térnének meg, ha képesek lennének őket az üldözések ellen védelmezni, számukra bármily kis templomokat építhetnénk. Hány árva pogány gyermeket menthetnénk meg vallásunknak a mohamedánok kezeiből, ha megvásárolhatnók s táplálhatnók őket.

Megemlítendő még, hogy 4—5—6000 lélekből álló kath. községeink vannak, melyekben templom helyett csak nyomoru szalmakunyhók szolgálnak az istenítisztelet tartására."

Az örményországi folyamodványban pedig többi közt ezeket olvassuk: „Az ázsiai Törökországhoz tartozó Örményországban mintegy három millióra menő szakadár örmények között néhány év óta nyilatkozni kezdett megtérési mozgalom távol attól, hogy lankadjon, mindig nagyobb mérvet vesz. Ezen megtérések annyira állandók, hogy csak az utóbb lefolyt években is új püspökségeket kellett alapítani Örményország több városaiban, melyekben néhány év előtt egyetlen katolikus sem volt. Legújabbban is ő Szentsége méltóztatott Karpath városában, Örményország közepében, új kath. örmény püspökséget állítani fel, hol még csak nem rég egyetlen katolikus család sem volt található. Ha mindazonáltal nem hirdették az örményországi megtérések ezen mozgalmait, csak azért történt, hogy ezáltal üldözésre ne ingereljék a fanatikus szakadárokat. Örményország megtérésének fontossága annál nagyobb, a meny nyiben maga után vonhatná a többi szomszédos felekezetek megtérését, mint péld. a syriai jakobitákét, a nestorianus kaldeusokét s többekét. A halhatatlan IX. Pius kezdettől atyai gondoskodással volt a keleti s különösen az örmény egyház iránt; és ime, a hívek közös atyjának ohajtásai teljesülésnek indultak. Ez évben a megtérési mozgalom oly kiterjedést nyert, hogy ő emja Hassun érsek, Örményországnak Konstantinápolyban lakó primása, daczára hő ohajtásának, nem teljesíthette több, az unióhoz visszatérni kívánó városnak új missziók felállítására iránti kérelmét a pénzalap hiánya miatt. Vagy 20 város kíván jelenleg az unióhoz visszatérni, de az érsek nem fogadhatja el, mert pénz hiányában missziókat köztök nem állíthat fel."

A választmány a rendelkezésre álló pénzüsszeget ekként osztotta fel: A pesti legényegyletnek 50 frtot., a pesti szürkenéneknek 200, a pesti sz. ferencziéknek 200, a pörzsálókiaoknak 100, a nagyszabeni nénékneknek 50, a nagyszőlősi iskolának 100, az esztergályi templomra 50, Pilis-Szántónak 100, a héviz-görkieknek 100, a kis-koszmályi iskolára 100, az örmény misszióra 400, a madurái misszióra 300 frtot.

Bukovinába kérdés fog intézteni, mely község iskolája és templomára kéri a segílyt, s a válasz szerint a választmány föntartja magának az utólagos intézkedést.

Megemlítendő még a választmány azon határozata, hogy jövőre a kellő mellékletekkel ellátandó folyamodványok az illetők által a megyei ordinariatusokhoz küldessenek, melyek a templomok és iskolák szükségéit legjobban ismerik. A társulat a nm. püspöki kart körlevelben fel fogja kérni, hogy az ily folyamodványokat saját véleményével ellátva a Sz.-László-Társulat elnökségéhez küldje be.

(Harangok szentelése Pesten.) Midőn az embernek szíve valamely jótékony dolog fölött örömmel van eltelve, az másokkal is közölni ohajtja. E nézetből kiindulva, mint szemtanu sietve tudósítom e kedves lap olvasóit, hogy az Isten dicsőségére áldozott gazdag adományokat, az ajándékozók neveit és az adományok megszentelését kath. atyánkfiai előtt ismeretessé tegyem. Az ajándék 12 harangból áll, melyek Velzer József derék harangöntő öntődéjéből kerültek ki, és e következő templomok számára készültek, egymint: a pesti Lipótvárosi nagy-szerű templom részére 3, az első 26, a második 17, a harmadik 2 mázsás; az első Sehlecht Ignác ur költségen állíttatott ki. A székszárdi egyház számára 4, az első 20 m., a második 10 m., a harmadik 6 m. E három Seitovszky ker. János bibornok-primás ő ementiajának, a negyedik pedig 1 m., báró August ő mlgának bőkezűségéből jött létre. — A pesti sz. ferencziék temploma részére egy 18 m., mely szintén ő ementiajának, a Sz.-László-Társulatának, Venkheim Krisztina grófhölgy ő mlgá és több jötevőknek kegyeletes adakozásaiból öntetett. Ezekon kívül az újpesti kápolna számára is egy 2 m. — Végre Stoffer Márton ur, ki néhány év előtt a szent Lipótról nevezett új templom részére 56 m. harangot ajándékozta, az ipolyi sági temető kápolnájának is egy 60 fontosat rendelni sziveskedett. Az itt elősorolt harangokat országunk főpapja, népünk valódi lelki atya, életének már 81-dik, apostoli hivatalának 32-dik évében e folyó hó 12-kén a pest-lipótvárosi egyházból reggeli 8 órakor fényes segédlettel tartott esendes szent-mise után, a templomon kívüli zöld gallyak, lobogók, szőnyegekkel földszített téreni szép rendben elhelyezett új harangokhoz járulván, kezdetét vette az igen ritkán szemlélhető magasztos szertartás, mely közben minden harang egy szentek nevére szenteltetett, az ájtatos eszelekvényen nagy számban megjelent különféle koru és sorsu hívek lelki öröme, kik térdeikre borultán áldást vévén az Ur agg szolgájától, az ünnepélyes tért elhagytak. — Adja a fölséges Ur Isten, hogy a szent szolgálatot végzett Arounkknak, még most is csengő hangon elmondott imái fogatosak legyenek! engedje, hogy a fölszentelt harangok rendeltetésök helyein sok öröm hirdetői legyenek, s ha majd egykor fölszentelőjének, az irgalmas szívi adakozók s több elhunytak temetésére azokat meghuzandják, lelkeik ott legyenek Istennél, kinek dicsőségét e harangokkal is terjesztini buzgó lélekkel törekedtek.

B. V.

(Ujabb adakozás a Sz.-István-társulati házra.) Ftdő gróf Haller Ferencz nváradí kanonok és főesperes ur ő mlgá 100 frtot küldött be.

(Tek. Stockinger Tamás) egyetemi tanár ur a Sz.-István-társulat alapító tagjai közé lépett.

(Megjelent és beküldetett): Üdvös elmélkedések a kath. ifjuság számára, melyekből az öregek is tanulhatnak, írta Horváth L. Ernő. A pestferenczvárosi templom javára. Ára 80 kr. A derék és üdvös munka kapható a szerzőnél (Pesten a sz.-ferencziéknél.) — 2) „A bold. Szűz Mária-nak követése, ford. és kiadta Horváth László székesfehérvári püsp. szertartó és sz. széki aljegyző.“ Ára 30 kr. Kapható Székesfehérvárt Klöckner Péter könyvkereskedésében, a szerzőnél és minden hiteles könyvkereskedésben. E szép, folyékony nyelven magyarított könyvcske igen kedves mellékdarabja Kempis Tamás híres munkájának Krisztus követéséről.